

DE SECRET. HORT. LIB. II. 51

buntur, quàm recti ad illam propiùs accedant,
 intestina discordiæ non immemores. Porro, sci-
 tu indignum non est quod Athenæus commemo-
 rat, Athenis olim brassicam pro cibo parari
 solitam puerperis mulieribus, amuleti cuiusdã <sup>Brassica puer-
 perarum</sup>
 vice. Penè præterieram quod apud Suidam legi, ^{cibus.}
 nimirum crambem seu brassicam in suis conui-
 uijis priscos adhibuisse, sed recoctâ, aded vt nau-
 seam adferret, abirétque in hoc fastidij prouer-
 bium, *ἡ κρᾶμβη δάναρον*. Fit ex cinere brassicæ
 aqua diluto, sal: nã habet nitrosam, vt diximus,
 substantiam, cuius beneficio, si modicè coquat-
 ur, aluum sumpto iusculo, vt in Horto nostro
 medico scribimus, soluit. Hoc de multis fit po-
 streum, Semen brassicæ vetus in raphanum de-
 generat. Ex quo nescio an factũ hic fuerit, quòd
 antiqua Græcia brassicam raphanum appellarit, Brassicam
 & hunc cum illa confuderit. Autores sunt cum ^{cum rapha-}
 Aristotele, Theophrasto, Iulius Pollux, & alij. ^{no confudit}
 Hæc de brassica satis erunt, vt alijs suum demus ^{vetus Græ-}
 locum. ^{cia.}

Apij cultus, auxilia & secreta.

CAP. III.

Apium hortense & satium, Græcis Seli-
 non, vulgo Petroselinum, & nostratibus
 Persilium dici consuevit, perpetuã virens fron-
 de, & ex veteri semine (si Theophrasto credis) ce- ^{Apium quo}
 leriter emergens. Nam è recenti, hortensium om- ^{semine cele-}
 nium tardissimè prouenit: nimirum quadragesi- ^{riter emer-}
 mo die è satũ, & quinquagesimo, maiore ex par- ^{gat.}
 te, vt scribit Plinius. Sæpius parit, semelq; satum,
 pluribus annis restibili fertilitate erumpit. Locis
 tã frigidis quàm calidis, & terra quali volueris, ^{Quænam}

E 2

vt

terra apio
idonea.

Quomodo
fiat apium fo-
lij latissimi.

Quomodo
maximum
fiat apium.
Quomodo
crispum fiat
apium.

Apium mas
& foemina.

Cur apium
olim cibis
interdictum
& nefastum
habitum.

vt tradit Palladius, gaudet: dū modo iugis adste
humor, cuius rigatu facile animetur, vnde nullū
celum & solum respuit. Semine & planta, Colum-
mella autore, optimē seritur: & secundum fonte-
is ac riuulos commodissimē ponitur. Si magnū
& folij latissimi illud habere voueris, & Floren-
tinum Græcum auscultaueris, accipies seminis
apij quantum tribus digitis summis prehēdi po-
test, & rariore linteolo includes: deinde fimo &
terra, breui fossa obrues: hoc faciens, magnum &
latum tibi parabis. Nam ita omnium seminum
germen, capitis vnus soliditate nectetur, vt scrip-
psit Palladius, & ante eum Columella. Sed longē
maximum nascetur, vt tradit Florētinus, si radi-
cibus circumfossis, paleas adieceris, ac rigaueris,
Crispum fiet si semen in pila ante sationem pau-
lum pulsaueris, exspoliātumque, vt vult Colum-
mella, terræ mandaueris. Aut, si super nascentis
areas cylindrum, vel pōdera aliqua volutaueris:
aut iam natum pedibus proculcaueris. Florenti-
no subscribūt Iunius Columella, Plinius & Pal-
ladius. Qui apium mare & foemina distingui vo-
lunt, vt mas folijs constet nigrioribus, & radice
breuiori: Foemina verò crispioribus atq; duris,
caule crasso, sapore acri & feruido. Sed neutrum
Chrysippus medicus, & Dionysius apud Pliniū
cibis admittendum censent (licet eiusdem Plinij
temporibus, vt hodie, per iura largis portio-
nibus innataret. peculiaremq; gratiam condimen-
tis accerferet) quoniam epulis faralibus dicatum
fit, & ob id nefastū habeatur. Vel, vt Plutarchus
scribit, quod apio sepulchra coronentur. Vnde
vetus illud prouerbiū, Apio indiget: de eo qui
profligata & desperata sit valetudine. Caule fo-
mini-

minini vermiculos innasci tradunt: creduntque eos in sexu vtroque sterilefcere, qui ederint: adhæc, in puerperijs comitiales fieri qui ab eo cibo Comitiales
vbera hauserint. Innocentiorẽ tamen esse ma- quomodo
rem affirmant: eaque causa est, ne inter nefastos faciat apiũ.
frutices damnetur. Hæc Plinius, frerus veterum
sententia & testimonijs. Quibus ex rebus miran-
dum non arbitror, si recentiores medici ex Aui- Apio quinã
cennæ consilio epilepticis, apio interdiciat: quod abstinere
illorũ paroxysmos & accessiones irriter: adhæc, debeant.
si Græci infantulorum nutricibus & grauidis,
puerperisque apium in cibo prohibeant. Quan-
quam alia etiam subesse potest causa, nimirum
quod fœmininos fonticulos impediãt, & lactis
prouentum extinguat, vscensesq; ad libidinem
promoueat. Sed in his versatum satis, & fortasse
plus quàm oportuit: oliuiscibat enim hæc ferẽ
ad verbum in nostro Alexikepo & medico hor-
to translata esse. Finem itaque sum facturus huic
de apio historia, vbi scripsero, coquos suis obso-
nijs acetum, & cellarios vino grauem odorem
apio in faccis eximere: quemadmodum adnota-
uit Plinius vbique magnus.

Betæ, Portulacæ, ac Bliti, cura, auxilia & se-
creta. CAP. IIII.

Beta pauperum mensis familiaris, madidum Betæ solum,
solum & putre expetit. Quæ vbi foliorum & quando
quinque fuerit, æstate differri debet, si riguus est transferre
hortus, vt scribit Columella: si verò ficcaneus, debeat.
autumno, cum pluuia inceserint. Amat frequen Quomodo
ter effodi, & multo stercore satiari. Cui latitudo fiat beta la-
maior accersetur, vt affirmat Sotion in Græcorũ ta & ampla.

E 3 geor-